

Treći poziv

28. OKRUGLI STO O DAROVITIMA

Pozivamo Vas da se uključite i date svoj naučni doprinos **međunarodnoj naučnoj konferenciji:**

AFEKTIVNE DIMENZIJE LIČNOSTI I OSTVARENJE DAROVITOSTI

Vreme i mesto održavanja: 1. 7. 2022. godine u Vršcu

Organizacija:

- Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov” u Vršcu, Srbija
- Univerzitet „Aurel Vlašku”, Arad, Rumunija
- Pedagoški fakultet, Maribor, Slovenija
- Međunarodni centar za inovacije u obrazovanju, Ulm, Nemačka
- Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski”, Pedagoški fakultet, Bitola, Makedonija

Karakter skupa: međunarodni naučni skup

Uvodni impulsi:

Prof. dr Ljupčo Kevereski – Pedagoški fakultet, Bitola, Makedonija

Tema: Emocionalna inteligencija kao faktor pretvaranja potencijala u darovitost

Učešće se prijavljuje do 6. 6. 2022. godine.

Potencijalni učesnik Okruglog stola može prijaviti samo jedan autorski rad (autor, koautor).

Uz prijavljenu temu obavezno dostaviti rezime rada (do 1000 karaktera) i ključne reči, na **maternjem i engleskom jeziku**. Rezime rada pisati u formatu **B5**, font **Times New Roman**, veličina slova **10 pt**, prored **Single**, standardne (**Windows**) margine.

Prijave dostaviti na imejl: okruglisto1vs@gmail.com.

ili poštom na adresu:

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov”,
Omladinski trg 1, 26300 Vršac
(sa naznakom za **28. okrugli sto**).

Osoba za kontakt: dr Snežana Prtljaga, +381 (13) 060/0-836-015.

Selekciju pristiglih rezimea izvršiće domaći i inostrani recenzenti, o čemu ćemo Vas obavestiti do **17. 6. 2022. godine**.

Rad u celosti učesnici treba da pošalju nakon održanog skupa, najkasnije do **5. 9. 2022. godine** na adresu: okruglisto1vs@gmail.com.

Zbornik rezimea biće uručen učesnicima na skupu, dok će zbornik radova biti koncipiran nakon skupa. U zborniku radova publikovaće se samo oni radovi koji su bili prijavljeni u roku.

Zbornik rezimea sa prošlogodišnjeg 27. okruglog stola na temu *Samoregulacija i razvoj potencijala darovitih* objavljen je i dostupan na adresi:

<http://www.nauka.uskolavrsac.in.rs/27-okrugli-sto/>

Iznos kotizacije za učesnike skupa je **5000,00** dinara (podrazumeva troškove posluženja, ručka i materijal za učesnike). Predračun za uplatu kotizacije nalazi se u prilogu. Dokaz o uplati prilaže se prilikom registracije učesnika. Troškove putovanja i eventualnog smeštaja snose sami učesnici.

Uzimajući u obzir aktuelnu epidemiološku situaciju, potencijalni učesnici će blagovremeno biti obavješteni o eventualnim izmenama načina realizacije 28. okruglog stola.

Uputstvo za pisanje radova

Prilikom pisanja rada molimo Vas da se pridržavate sledećeg uputstva:

- Pisati u formatu **B5**, font **Times New Roman**, veličina slova **10 pt**, prored **Single**, standardne (**Windows**) margine;
- Obim rada – originalni naučni rad do 15 stranica (30000 znakova), pregledni rad do 6 stranica (10000 znakova) i stručni rad do 3 stranice (5000 znakova);
- Prilikom citiranja i navođenja referenci poštovati APA standarde;
- Radove dostaviti na maternjem ili engleskom jeziku.

Važni datumi

- Prijavu teme za autore poslati do: **6. 6. 2022.**
- Obaveštenje o prihvatanju teme i rezimea do: **17. 6. 2022.**
- Program skupa biće poslat do: **24. 6. 2022.**
- Uplata kotizacije do: **1. 7. 2022.**
- Datum održavanja 28. okruglog stola: **1. 7. 2022.**
- Rad u celosti poslati do: **5. 9. 2022.**

Prihvaćeni radovi biće objavljeni u Zborniku br. 28.

Učesnicima kojima je potreban smeštaj, organizatori preporučuju sledeće hotele i njihove sajtove (gde mogu naći sve neophodne informacije u vezi sa kontakt detaljima, cenama, rezervacijama):

Hotel „Srbija”: <http://www.hotelsrbija.rs>;

Hotel „Vila Breg”: <http://www.villabreg.com>;

Motel „Vetrenjača”: <http://www.vetrenjaca.co.rs>;

Apartmani „135”: <http://www.sobe-smestaj.com/apartmani-135.html>;

Turistička organizacija Vršac: <http://www.to.vrsac.com>.

U Vršcu,
may 2022. godine

Za Organizacioni odbor:
doc. dr Jelena Prtljaga

Naučni odbor skupa

Akademik Victor Neumann, Universitatea de Vest, Timișoara, Romania
Akademik Grozdanka Gojkov, Srpska akademija obrazovanja, Beograd, Srbija
Akademik Miodrag Milin, Universitatea "Aurel Vlaicu", Arad, Romania
Akademik Marjan Blažič, Fakulteta za poslovne in upravne vede, Novo mesto, Slovenija
Prof. dr Gabriela Kelemen, Facultatea de Științe ale Educației și Asistență Socială
Universitatea "Aurel Vlaicu", Arad, Romania
Prof dr Geraldine Lee-Treeweek, University of Birmingham, UK
Prof. Dr. Taisir Subhi Yamin,
The International Centre for Innovation in Education (ICIE), Ulm, Germany
Prof. Dr Dalila Lino, Higher School of Education, Institute Polytechnic of Lisbon, Portugal
Проф. д-р Љупчо Кеверески, Педагошки факултет, Битола, Македонија
Prof. dr Petar Stojaković, Filozofski fakultet, Vanja Luka, BiH
Prof. dr Aleksandar Stojanović, Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov”, Vršac, Srbija
Prof. dr Ante Kolak, Filozofski fakultet, Zagreb, Hrvatska
Doc. dr Jelena Prtljaga, Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov”, Vršac, Srbija
Доктор наук, профессор М. В. Силантьева, МГИМО-Университет, Москва, Россия
Prof. dr Aleksandra Gojkov Rajić, Visoka škola strukovnih studija za vaspitače
„Mihailo Palov”, Vršac, Srbija
Prof. dr Mojca Juriševič, Pedagoška fakulteta v Ljubljani, Slovenija
Prof Dr Svetlana Kurteš, University of Madeira, Portugal
Dr Matjaž Duh, Pedagoška fakulteta, Maribor, Slovenija
Prof. dr Jelisaveta Šafranj, Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad, Srbija

Organizacioni odbor

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov”, Vršac, Srbija

Doc. dr Jelena Prtljaga
Dr Tanja Nedimović
Doc. dr Euden Činč
Dr Ivana Đorđev
Dr Predrag Prtljaga
Dr Danica Veselinov
Dr Ljiljana Kelemen Milojević
Dr Snežana Prtljaga
Mr Biljana Vujasin

Teze za diskurs na 28. okruglom stolu

AFEKTIVNE DIMENZIJE LIČNOSTI I OSTVARENJE DAROVITOSTI

Afektivna sfera ličnosti značajan je deo za funkcionisanje pojedinca. Ista je manifestna i u kognitivom funkcionisanju, a kako dostupni izvori informišu, veoma je malo empirijskih radova koji imaju za cilj da ispituju posebnost i odnose između afektivnih dimenzija ličnosti i neadekvatnih obrazaca samoregulacije učenja, kojima daroviti nestaju sa scene uspešnih. Empirijski testovi su dobili rezultate koji podržavaju diskriminativnu prirodu proaktivnih i odbrambenih obrazaca samoregulacije i neke, modelom implicirane veze, između komponenti ovih obrazaca i njihovog odnosa sa ishodom učenja (Lončarić, 2008; 2011). S druge strane, tek treba da se radi na detaljnijoj konceptualizaciji i merenju depresivnog obrasca samoregulacije učenja, posebno darovitih.

S obzirom na značaj daljeg naučnog proučavanja ovih odbrambenih i depresivnih obrazaca, kao i na značaj njihove identifikacije i profesionalnog pristupa deci i mladima koji takve obrasce formiraju u školi i na studijama, posebna interesovanja usmerena su ka modelima i taksonomijama i mernim komponentama koje mogu identifikovati one koji koriste obrasce samoregulacije neprilagođene akademskim ciljevima. Za nalaze ovakvih istraživanja u oblasti darovitosti postoji posebno interesovanje u istraživanjima svetskih relacija. Afektivne dimenzije značajne su i za stilove mišljenja, putem kojih se odražavaju na područje samoregulišućih procesa unutar ličnosti, uključujući dimenzije metakognicije, samopercepcije i posebno afektivne dimenzije (što je istaknuto u Sternbergovoj MSG teoriji).

Važan aspekt koji zahteva posebnu pažnju kod darovitih pojedinaca jesu ciljne orijentacije u učenju. Nemaju svi daroviti ciljeve usmerene na učenje, sticanje veština i obavljanje zadataka koji zahtevaju samoregulaciju, što je čest uzrok „propadanja”, gube se sa pozornice uspeha. Neki od njih sa visokim sposobnostima, neretko su u sukobu sa moralnim normama društva (delikventi...), mogu razviti neakademski identitet i odbaciti akademsko postignuće kao sekundarno ili suprotno ciljevima njihove referentne grupe i sopstvenim, posebno u pubertetu i adolescenciji (Steinberg, Dornbusch, & Brown, 1996). Karakteristična za ove činjenice je konstatacija da i oni, iako ne ulažu trud u proaktivnu samoregulaciju, i dalje samoregulišu svoje ponašanje, ali usmereno ka neakademskim ciljevima.

Dakle, oni ne teže akademskom postignuću, ali mogu imati alternativne ciljeve i vrednosti, kao što je zaštita samopoštovanja ili popularnosti među drugim osobama, a ovi ciljevi ih mogu navesti da koriste *odbrambeni obrazac samoregulacije*. Oni ne uspevaju (ili ne žele) da samoregulišu strategije učenja, ali koriste samoregulaciju da zaštite ego, samopoštovanje ili status među vršnjacima. Pri tome koriste specifične obrasce atribucije kao što su *eksterna atribucija neuspeha, izbegavanje zadataka, kognitivno neangažovanje, površna kognitivna obrada i samohendikepiranje*.

Takođe, neuspeh u samoregulaciji učenja može biti povezan sa depresivnim obrascem kognitivnih i motivacionih uverenja i strategija kao što su *stabilne, unutrašnje atribucije neuspeha i nestabilnosti, spoljašnje atribucije uspeha, bespomoćnosti, odugovlačenja i apatije, te od darovitog, uspešnog deteta, posebno u vreme puberteta i adolescencije, dobijamo „divlje”, neprilagođeno odrastanje i pad u neuspeh*.

Istraživači tragaju za odgovorima na pitanja poput:

- Mogu li se i kako kroz iskustvo u praktičnom radu sa studentima i učenicima identifikovati oni koji imaju nizak osećaj samoefikasnosti u učenju, ali ne umanjuju vrednost akademskog postignuća i ne koriste odbrambene strategije za zaštitu svog samopoštovanja, kao što su eksterne atribucije i strategije samohendikepiranja, a ipak, njihova motivacija za postignuće i trud je niska, kao i slika o sopstvenoj akademskoj samopercepciji?
- Kako pomoći pojedincima koji zbog čestih situacija neuspeha, iako daroviti sa potvrđenim uspesima, dođu u situaciju da ostanu zaključani u sopstveno iskustvo naučene bespomoćnosti, koja ih vodi ka daljim neuspesima, dakle, depresivni u obrazac neprilagođenog ponašanja, manifestovan u nedostatku samoregulacije učenja.
- Kako motivisati one koji umesto što smanjuju svoju aktivnost i povlače se iz zadataka i interakcija, ili ulaze u interakcije kako bi samopotvrđivali usvojenu šemu sopstvene neprilagođenosti, i ne pokušavaju da izbegnu situacije koje im mogu pružiti dodatne mogućnosti za sopstveno negativno samopoštovanje i negativne emocije?
- Kako pomoći studentima (učenicima) sklonim depresivnom obrascu samoregulacije, koji imaju nizak osećaj samoefikasnosti, ali visoka očekivanja ishoda, ako su neefikasni u nekoj oblasti; kako im pomoći da aktiviraju proaktivni obrazac samoregulacije da bi postigli željene ciljeve i dobili satisfakciju u okruženju, i ne aktiviraju odbrambeni obrazac samoregulacije učenja sa ciljem zaštite ega, samopoštovanja i sl. nego radi samoefikasnosti..., kako im pomoći da se nose sa nesigurnošću, nestabilnošću i padovima; kako da nađu snagu da ustanu i volju da idu dalje ka ciljevima koje su sami zacrtali ?

Dosadašnjih 27 okruglih stolova, održanih ovde u Vršcu, uključivalo je više od hiljadu istraživača i praktičara iz naučne sfere Evrope i sveta, i doticalo u diskursima o nalazima istraživanja i praktičnih provera ideja i pitanja afektivne sfere darovitosti na osnovu kojih je definisan ovaj segment pitanja za diskurs na 28. okruglom stolu. Jer, kako se vidi, afektivna sfera ličnosti darovitih je još uvek za sve nas, koji se bavimo podsticanjem razvoja darovitih, velika enigma. Pregled nalaza svetske literature o darovitima, kao i naše skoro trodecenijsko bavljenje pitanjima darovitih, nameće potrebu za daljim istraživanjima ove oblasti.

Svetska scena životnih prilika, označena izrazitim dinamičnim tokovima promena, nestalnosti, nesigurnosti, nepredvidivosti, sve većeg gubljenja socijalne nade i funkcije društva i države... je kontekst koji nije u prethodnim pitanjima dotican, a sigurno da je u osnovi afektivnih problema kojima se i daroviti ne mogu odupreti, te bi otvaranje pitanja iz filozofskih, socioloških, antropoloških i drugih aspekata, značajnih za društveni kontekst razvoja darovitosti, takođe, bilo značajno. Tako da su ovde definisana pitanja data samo da podstaknu ideje za diskurs o nalazima istraživača i praktičara iz nekoliko oblasti, ali su svakako dobrodošla i nova pitanja i novi uglovi gledanja kao podsticaji za nove ideje u istraživanjima i testiranje istih u nastojanju da se darovitost iz potencijala prevede u izvršne sposobnosti, tj. darovitost i time bude izraz ličnog blagostanja, satisfakcije onih koji su u ovome pomogli, sa nadom ka razvoju humanijeg društva.

Mart, 2022. godina
Akademik prof. dr Grozdanka Gojkov

